

přihlášky a byly poukázány na pořad práva. Pro svůj opačný názor nemůže dovolatelka ani těžiti z rozhodnutí býv. nejvyššího soudu ve Vídni čís. 200 sbírky Glaser—Unger, protože z jeho odůvodnění, jak je uveřejněno, nelze seznati, zda žaloba nepřihlásivší se dědičky byla podána po lhůtě § 1487 a zda promlčení, bylo-li tu vůbec, bylo odpůrcem namítáno (§ 1501 obč. zák.). Co žalobkyně v této souvislosti chce doličiti vývody k § 771 obč. zák., není dobře srozumitelné, neboť tu nejde o vydědění nepominutelného dědice, o čemž ono místo zákona pojednává. Pochybené a z valné části úplně nejasné jsou vývody, jimž se žalobkyně snaží opřít správnost svých právních názorů o ustanovení §§ 13 a 14 c. ř. s. ve spojení s rozhodnutím č. 7726 sb. n. s. Logický důsledek vývodů těch, že totiž ve sporu o platnost posledního pořízení jest dědice poukázané na pořad práva pokládati za nerozlučné spolčníky ve sporu a že se účinek sporu vztahuje ke všem dědicům, byť i se nepřihlásili k dědictví, vedl by spíše k úsudku pro žalobkyni nepřiznivému, že pravoplatným zamítacím rozsudkem o žalobě, kterou se spoludědic Tomáš H. domáhal zvrhnouti téhož posledního pořízení, je zabráněna cesta pro posloupnost ze zákona všem spoludědicům, tedy i žalobkyni. Pravdu má dovolání v tom, že její žaloba je zároveň žalobou o dědictví podle § 823 obč. zák., že žaloba ta není obmezena promlčecí lhůtou § 1487 obč. zák. a že její předpokladem není důkaz neplatnosti závěti, nýbrž že stačí, tvrdí-li žalobce, že má dědické právo silnější než žalovaný aneb stejné jako on. Ale své, — podle jejího mínění — lepší dědické právo odvozuje žalobkyně ze skutečnosti, že, jak tvrdí, je neplatné poslední pořízení, na jehož základě pozůstalost byla odevzdána žalovanému konventu jako správci nemocnice milosrdných bratří. Je tudíž i pro její nárok opřený o § 823 obč. zák. předurčující otázkou přece jen, zda poslední pořízení je, či není platné. Rozhodnutí o otázce té musí však, jak doličeno, dopadnouti pro žalobkyni záporně, čím je ovšem zpečetěn též záporný osud druhé žalobní žádosti podle § 823 obč. zák. Pokus dovolatelky doličiti, že žalovaný konvent své dědické právo neopřel o řečené poslední pořízení, nýbrž jen »o okolnost, že je podle stanov nemocnice majitelem jakéhokoliv jmění nemocnice«, a tím doličiti, že tedy jeho titul je slabší než titul žalobkyně, selhává, protože její vývody, pokud jim právnický vůbec lze rozuměti, se přiči nespornému obsahu pozůstalostních spisů.

Čís. 10713.

Jest důvodem ke zrušení veřejné obchodní společnosti, sdělil-li společník společníku, by do podniku nevstupoval, an personál jest poučen ho neposlouchati, a dal-li veřejnosti věděti, že nemá nic společného s druhým společníkem, a choval-li se k němu nepřístojně.

K žádosti o zápis likvidace jako zákonného následku zrušení veřejné obchodní společnosti u rejstříkového soudu jest oprávněn kterýkoliv ze společníků o sobě a nemůže sporem donucovati druhého společníka

k podání žádosti o zápis likvidace. K výmazu firmy může dojít až po skončení likvidace. Tu teprve nastává povinnost ohlásit firmu k výmazu, jejíž splnění vynucuje rejstříkový soud.

(Rozh. ze dne 18. dubna 1931, Rv II 882/30).

Veřejná obchodní společnost V. a F. sestávala jen ze žalobce F-a a žalovaného V-a. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se F. na V-ovi, by bylo uznáno právem, že veřejná obchodní společnost jest zrušena a že žalovaný jest povinen žádost o zápis likvidace pokud se týče o výmaz firmy svým legalisovaným podpisem opatřiti a podati, jinak že by se na základě rozsudku mohl státi zápis likvidace, pokud se týče výmaz firmy. **Procesní soud** první stolice uznal podle žaloby. **Důvody:** Čl. 125 obch. zák. důvody, pro něž může býti žádáno o zrušení společnosti, uvádí jen příkladmo. Podle názoru soudu jsou takové důležité důvody na straně žalobcově. Žalobce, jenž má povinnost provést důkaz, v tomto směru dokázal a vzal proto soud za zjištěno, že žalovaný napsal žalobci dopis ze dne 29. prosince 1928, v němž mu výslovně sdělil, by již do podniku nevstupoval a že personál je poučen, jeho rozkazy již neposlušati. Tímto urážlivým způsobem dal na jevo, že o žalobci dále nechce vědět, ačkoliv žalobci jako veřejnému společníku přísluší právo kdykoliv do podniku vkročiti. Tím pak, že uveřejnil shora uvedený oběžník a že také inseroval v novinách, dal opětovně celé veřejnosti vědět, že nemá dále nic společného se svým společníkem, žalobcem. Pak-li se tento staral o jiný obchod a to i inseroval, není to nic nápadného. Posléze jest zjištěno, že se žalovaný proti žalobci choval nepřístojným způsobem, že o něm řekl, že vyletí jako každý dělník, že došlo k prudkým výstupům mezi oběma, že žalovaný dával opačné rozkazy, že ho obviňoval, že vyzvedl peníze v záložně, že se před žalobcem nebojí, jelikož nic nemá, a že žalobce, kdyby zase k němu přišel, zase vyhodí. Na základě veškerých těchto dokázaných skutečností měl soud za to, že žalobní prosba jest odůvodněna. **Odvolační soud** napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** První soud správně věc posoudil po stránce právní, že zjištěné okolnosti postačují, by se domáhal žalobce zrušení společnosti, beztak fakticky zrušené. Zbývá otázka, je-li žalobní prosba, by bylo uloženo žalovanému opatřiti žádost o likvidaci pokud se týče o výmaz firmy legalisovaným podpisem a ji podati, jinak že by se mohl zápis státi na základě rozsudku. Jest pravda, že likvidace není vždy nutným následkem zrušení společenství. Nutnou je jen, není-li jinak ustanoveno ve společenské smlouvě a nedohodli-li se společníci na zrušení. Z těchto dvou možností není tu ani té ani oné. Že bylo něco ujednáno, nebylo tvrzeno; to by byl musil žalovaný namítati. A že o dohodě nemůže býti řeči, jest patrné z toho, že se žalovaný k ní nenabídl, ba snažil se o vyloučení žalobce ze společnosti, o čemž bylo pravoplatně závazně rozhodnuto. Za tohoto stavu věci jest nutnou likvidace, která je nutným následkem zrušení. Současně se zápisem zrušení společnosti

musí nastati likvidace. Žalobce by se musil, kdyby nespojil tuto prosbu s prosbou o zrušení společnosti, domáhati znova žalobou, by žalovaný podepsal žádost o likvidaci, a vésti nový zbytečný spor. Právem spojil obě žalobní prosby a první soud právem i této žalobní prosbě vyhověl.

Nejvyšší soud vyhověl částečně dovolání žalovaného a změnil napadený rozsudek ve výroku, jímž bylo vysloveno, že žalovaný jest povinen svým legalisovaným podpisem opatřiti a podati žádost o zápis likvidace, pokud se týče o výmaz firmy, jinak že by se na základě rozsudku mohl státi zápis likvidace, pokud se týče výmaz firmy v ten smysl, že žalobní prosbu v tomto směru zamítl; jinak dovolání nevyhověl.

Důvody :

Pokud jde o odsouzení žalovaného, že jest povinen uznati, že protokolovaná firma V. a F. jest od 1. ledna 1929 zrušena, sdílí nejvyšší soud správné, stavu věci i zákonu odpovídající důvody napadeného rozsudku, jež nebyly vyvráceny vývody dovolání. Dovolatel si vpravdě ani v tomto směru nestěžuje, výslovně prohlašuje, že nemá námitek proti zápisu zrušení společnosti. Pokud však jde o odsouzení žalovaného, by svým legalisovaným podpisem opatřil a podal žádost o zápis likvidace, pokud se týče žádost o výmaz firmy, jest dovolání, uplatňující dovolací důvod podle čis. 4 § 503 c. ř. s. oprávněno. Podle zjištění napadeného rozsudku neusnesli se společníci na způsobu vzájemného vypořádání a nic takového nebylo ujednáno ani společenskou smlouvou. Nastupuje tu tedy jako zákonný následek zrušení společnosti její likvidace. K žádosti o zápis likvidace jako zákonného následku zrušení společnosti u rejstříkového soudu jest oprávněn kterýkoliv ze společníků o sobě (srovnej důvody rozhodnutí čis. 7906 sb. n. s.), tedy i žalobce. Nelze sporem donucovati žalovaného k podání žádosti o zápis likvidace, an ji může podati žalobce sám. Likvidace společnosti jest kupecké, zákonem upravené zakončení společenského poměru. Společnost se v tomto období uznává ještě za trvající (čl. 144 obch. zák.). K výmazu firmy může dojiti teprve až po skončení likvidace. Tu teprve nastává povinnost ohlásiti firmu k výmazu, jejíž splnění vynucuje podle ustanovení čl. 25, 26 obch. zák. rejstříkový soud pořádkovými pokutami (Staub-Pisko komentář stránka 389 vydání z roku 1904).

Čís. 10714.

Kontrolní právo zaručené tichému společníku článkem 253 obch. zák. jest uplatňovati v řízení nesporném.

(Plenární rozhodnutí ze dne 23. dubna 1931, Pres. 916/30.)